

รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม

ของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์ชั้นปีที่ 4

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ชลบุรี

บทคัดย่อ

ของ

การุณย์ ประทุม

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาการวิจัยพฤติกรรมศาสตร์ประยุกต์

มีนาคม 2548

การุณย์ ประทุม. (2548). รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวมของนักศึกษาพยาบาลศาสตร์
ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนีนี ชลบุรี. ปรินญาณินพนธ์ วท.ด. (การวิจัยพฤติกรรมศาสตร์
ประยุกต์) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม :
รองศาสตราจารย์ ดร.อุษฎี โยเหลา, รองศาสตราจารย์ ดร.กุลยา ตันตตผลาชีวะ, ดร.สมศักดิ์
สีตาทกุลฤทธิ์

การวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายคือ 1) เพื่อพัฒนาพฤติกรรมกรรมการพยาบาล
แบบองค์รวม โดยการฝึกทักษะการใช้กระบวนการพยาบาลตามกรอบแนวคิดการพยาบาลแบบองค์รวม การ
พัฒนาการดำเนินชีวิตอย่างมีพรหมวิหาร 4 การเพิ่มระดับการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม และ 2) เพื่อ
สังเคราะห์รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
ผู้ร่วมวิจัย จำนวน 12 คน และผู้ปวยและญาติของผู้ป่วย จำนวน 149 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย
แบบสอบถามพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม แบบสัมภาษณ์เชิงโครงสร้างเกี่ยวกับพฤติกรรม
กรรมการพยาบาลแบบองค์รวม แบบบันทึกประจำวันพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม และเทปบันทึกเสียงการ
ประชุมกลุ่มของผู้วิจัยกับกลุ่มผู้ร่วมวิจัย ทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพโดยใช้การวิจรณ์เชิงสะท้อนภาพ
และการวิจรณ์เชิงวิภาษวิธี และทำการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณโดยใช้ค่าร้อยละ และค่าเฉลี่ย

ผลการวิจัยพบว่า

1. กระบวนการพัฒนาพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม โดยใช้การฝึกทักษะการใช้กระบวนการ
พยาบาลตามกรอบแนวคิดการพยาบาลแบบองค์รวม การพัฒนาการดำเนินชีวิตอย่างมีพรหมวิหาร 4 การ
เพิ่มระดับการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม และวิธีการวิจัยปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ทำให้นักศึกษาพยาบาล
ผู้ร่วมวิจัยมีพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวมเพิ่มมากขึ้น

2. รูปแบบการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวมประกอบด้วย การฝึกทักษะการใช้
กระบวนการพยาบาลตามกรอบแนวคิดการพยาบาลแบบองค์รวม การพัฒนาการดำเนินชีวิตอย่างมีพรหม
วิหาร 4 และการเพิ่มระดับการรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ซึ่งต้องทำการพัฒนาองค์ประกอบด้านภาษาที่ใช้
ด้านกิจกรรม และด้านความสัมพันธ์ทางสังคมของทั้ง 3 ปัจจัยเหล่านี้ไปพร้อมกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในเชิงปฏิบัติ

อาจารย์ควรจัดการเรียนการสอนโดยคำนึงถึงการบูรณาการทั้งศาสตร์ทางการพยาบาล ศิลปะและ
สุนทรีย์ทางการพยาบาล และหลักจิตวิทยาสังคม ซึ่งนำเสนอในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ การใช้กระบวนการพยาบาล
ตามกรอบแนวคิดการพยาบาลแบบองค์รวม การพัฒนาการดำเนินชีวิตอย่างมีพรหมวิหาร 4 และการเพิ่มระดับ
การรับรู้การสนับสนุนทางสังคม ในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวมของนักศึกษาพยาบาล

2. ข้อเสนอแนะในเชิงการวิจัย

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึงอิทธิพลของวัฒนธรรมการทำงานในโรงพยาบาลที่มีต่อการส่งเสริม
พฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม การวิจัยครั้งต่อไป จึงควรทำการศึกษาวัฒนธรรมการทำงานที่เป็น
เงื่อนไขทั้งทางบวกและทางลบในการส่งเสริมพฤติกรรมกรรมการพยาบาลแบบองค์รวม